

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **H. S.**, nar., st. přísl.
t. č.

proti
žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**
sídlem Kounicova 24, 611 32 Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 10. 2019, č. j. KRPB-222171-19/ČJ-2019-060022-Z,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná rozhodla o zajištění žalobce podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPC“), za účelem jeho předání do státu vázaného

přímo použitelným předpisem EU (Nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 ze dne 26. 6. 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států EU, dále též jako „Nařízení EU č. 604/2013“). Doba zajištění žalobce byla stanovena podle § 125 odst. 1 ZPC na 33 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, tj. od 7. 10. do 8. 11. 2019.

II. Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce nejprve v žalobě zcela obecně uvedl, že napadeným rozhodnutím byl zkrácen na svých právech, když žalovaná v předchozím řízení porušila: § 129 odst. 1 ZPC, dále § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), když správní orgán nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neopatřil si dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí, přičemž také nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Žalovaná podle žalobce dále porušila § 52 správního řádu, neboť neprovedla důkazy, které byly potřebné k zjištění stavu, dále byl porušen § 68 odst. 3 správního řádu, neboť odůvodnění napadeného rozhodnutí je nedostatečné. Žalobce dále zcela nekonkrétně namítal porušení čl. 3 odst. 2 a čl. 28 Dublinského nařízení, a také čl. 3 a čl. 5 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a svobod (dále též jako „Evropská úmluva“).
3. Z čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení vyplývá, že v rámci Dublinského řízení nelze přemísťovat žadatele o mezinárodní ochranu do zemí, v nichž azylové řízení a podmínky přijetí žadatelů nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Jde o země, v nichž azylové řízení vykazuje systémové nedostatky z hlediska závazných standardů společného evropského azylového systému.
4. Ve smyslu rozsudku NSS ze dne 26. 1. 2017, č. j. 2 Azs 6/2017-19, vyplývá, že správní orgán je vždy povinen se zabývat v odůvodnění rozhodnutí o zajištění cizince tím, že předání cizince není vyloučeno z důvodu existence systémových nedostatků.
5. Žalobce dále v žalobě citoval dvě rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), konkrétně ve věci Tarakhel proti Švýcarsku (stížnost č. 29217/12) a dále ve věci M. S. S. proti Belgii a Řecku (stížnost č. 3060096/09).
6. Žalobce dále citoval závěry žalované v napadeném rozhodnutí s tím, že k citaci zpráv ze zahraničních zdrojů podle žalobce pouze žalovaná uvedla jméno uvedeného zdroje, rok a webový odkaz. Neuvedla podrobný obsah. Většina podkladů byla datována k roku 2017, popř. 2015, pročez nemohou mít reálnou výpovědní hodnotu vzhledem ke své neaktuálnosti a omezené relevanci v roce 2019.
7. Svoji tezi o realizaci návratu žalovaná založila zejména na statistikách týkajících se počtu žadatelů o azyl v Rumunsku. Zatímco výše zmiňované kvalitativní zprávy o azylovém systému v Rumunsku žalovaná pouze jmenovala, kvantitativním zprávám se věnovala i po obsahové stránce. Není zřejmé, proč by měly mít kvantitativní statistické údaje relevantní výpovědní hodnotu ve vztahu ke kvalitě rumunského azylového systému. Pokud by totiž

kvalita azylového systému byla přímo úměrná počtu žádostí o mezinárodní ochranu, pak by nejkvalitnější azylový systém byl v současnosti v Itálii a Řecku. Takový závěr však vyvrací řada informací od mezinárodních organizací a několika rozhodnutí ESLP. Kvantitativní statistické údaje mohou tedy sloužit jako podklad pro rozhodnutí pouze v omezené míře a měly by být doplněny kvalitativními údaji.

8. Dle žalobce je situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku i v současné době citlivá a neustále se vyvíjí. K přemísťování žadatelů do této země je třeba přistupovat s velkou opatrností. Je třeba vycházet z aktuálních informací, tyto pak vyhodnocovat jak kvantitativního tak kvalitativního hlediska. Je třeba také vycházet z konkrétních skutkových okolností případu každého žadatele a speciální pozornost věnovat přijímacím podmínkám.
9. S ohledem na výše uvedené měl žalobce za to, že argumentace žalované v napadeném rozhodnutí nesplnila zákonem uloženou povinnost náležitého odůvodnění ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaná se omezila na pouhé stručné shrnutí seznamu kvalitativních zpráv, které byly v rozhodnutí zohledněny. Bylo odkazováno také na zprávy až čtyři roky staré, jejichž závěry byly bez bližších detailů a bez užití přímé citace pouze obecně shrnuty. Jádro argumentace pak bylo založeno na realizovatelnosti transferu do Rumunska, a to na základě několika statistik. Statistické zprávy byly z roku 2015, a byly tedy nepoužitelné pro prosouzení situace v roce 2019. Výběrem podkladů více než 4 roky starých žalovaná porušila § 50 odst. 2 a 3 správního řádu, neboť nevycházela z aktuálního a spolehlivě zjištěného stavu věci a ve smyslu § 3 správního řádu nezjistila stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
10. Podle žalobce je situace v Rumunsku pro žadatele o mezinárodní ochranu nadále nepříznivá (poznámka soudu: bez upřesnění). Žalobce v uvedené souvislosti odkázal na následující zdroje: Zpráva US Department of State ke stavu lidských práv v Rumunsku za rok 2017 – v ní se uvádí, že 1. pokud cizinci, žadatelé o mezinárodní ochranu nebo osoby požívající mezinárodní ochrany mají v úmyslu spáchat teroristické činy nebo inklinují k terorismu, zákon pro tyto případy stanoví výjimky ze zásady nenavracení a odvolání práva pobytu po prohlášení osoby jako „nežádoucí“. Žadatelé o ochranu, kteří byli prohlášeni za „nežádoucí“ z důvodu bezpečnosti státu, byli zadrženi až do dokončení jejich azylového řízení a poté byli deportováni; 2. protiuprchlické nálady byly v průběhu roku 2017 i nadále rozšířeny na všech úrovních rumunské společnosti. Vnímání regionální krize způsobené uprchlíky a přistěhovalci se ze strany veřejnosti změnilo, od počáteční empatie a vlašného přijímání přešlo k nepřátelství a rostoucím antimigrantským rétorikám ve veřejné sféře; 3. podle Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR) došlo během roku 2017 k několika pouličním střetnutím a konfliktům, které zahrnovaly obtěžování a xenofobní projevy. Několik rumunských médií zobrazovalo jako útočníky uprchlíky a žadatele o azyl, zatímco projevy nenávisti proti migrantům zaplavovaly sociální síť. V srpnu během kvalifikačního zápasu Světového poháru mezi Rumunskem a Arménií zobrazili rumunští fanoušci nápis „Ne islamizaci“, který byl namířen proti muslimským migrantům.
11. Žalobce dále odkázal na Informace dostupné z Asylum Information Database z 2. 7. 2018, z nichž mj. k přijímacím podmínkám v rumunských uprchlických táborech vyplývá, že:

panují zde nestandardní životní podmínky; hygienická zařízení včetně sprch zůstávají ve špatném stavu, a to i přesto, že byla nedávno rekonstruována; nestandardní životní podmínky byly důvodem k obavám mezinárodních organizací již v roce 2017.

12. Zpráva Asylum Information Database ke stavu rumunských detenčních zařízení za období 2016 – 2017 uvádí, že několik osob, které byly přemístěny z detenčního centra Arad do detenčního centra Otopeny nahlásily, že byly zbity a vystaveny ústrkům.
13. Žalobce dále žalované vytkl, že se nedostatečně věnovala jeho individuální situaci. Žalovaná uvedla pouze obecné informace, aniž by je zasadila do kontextu individuálního případu žalobce. Nereflektovala, že žalobce je jako žadatel o mezinárodní ochranu ve zranitelném postavení. Na konkrétní důvody, pro které by se žalobce nemohl vrátit do Rumunska, se žalovaná nijak nevyptávala, ačkoliv to pro objasnění věci mohla učinit. Individuální situaci žalobce bylo třeba zkoumat zvláště pečlivě. Tím, že nebyla dostatečně posouzena individuální situace žalobce, žalovaná porušila § 3 a § 50 odst. 4 správního řádu, když nepřihlédla ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Podle § 68 odst. 3 správního řádu je pak odůvodnění jejího rozhodnutí nedostatečné.
14. Dále žalobce poukázal na to, že žalovaná se v napadeném rozhodnutí jen velice stručně zmínila k aplikaci tzv. alternativ k zajištění upravených v § 123b ZPC. O povinnosti zvažovat možnost využití zvláštních opatření před aplikací institutu zajištění již judikoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 18. 10. 2012, sp. zn. 7 As 107/2012. V této souvislosti žalobce také poukázal na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 11. 2016, č. j. 41 A 71/2016-34. Z posledně citovaného rozsudku vyplývá, že *„Zajištění cizince je krajním prostředkem pro realizaci předání. Je proto vždy na místě vážit provedení mírnějších opatření. V daném případě se nabízí využití zvláštních opatření za účelem vycestování upravených v § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Vedle toho, že správní orgán musí výše uvedenou úvahu učinit, musí ji také v souladu s judikaturou NSS promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí. V opačném případě trpí jeho rozhodnutí nepřezkoumatelností.“*
15. Žalobce dále poukázal na mezinárodní závazky ČR v oblasti zbavení osobní svobody. V této souvislosti žalobce citoval garanci práva na osobní svobodu a na zajištění toliko ze zákonných důvodů. Detence může být použita pouze po pečlivém posouzení její nezbytnosti v každém jednotlivém případě, a to po co nejkratší možnou dobu, přičemž stát by měl nejprve zvážit méně invazivní nebo donucovací opatření k dosažení stanovených cílů.
16. V rozporu s výše uvedenými zásadami žalovaná v napadeném rozhodnutí pouze zhodnotila, že v případě žalobce hrozí nebezpečí, že bude stěžovat výkon předání podle přímo použitelného právního předpisu EU, a proto v jeho případě nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování z území ČR. Žalovaná se nezabývala dostatečně alternativními prostředky řešení situace žalobce. Není ani zřejmé, jak se vypořádala s otázkou nezbytnosti zajištění žalobce.
17. S ohledem na výše uvedené žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalované k žalobě

18. Žalovaná v písemném vyjádření uvedla obdobné skutečnosti jako v napadeném rozhodnutí. V reakci na žalobní argumentaci shrnula nejprve skutkový zjištění ohledně pobytu žalobce na zemí EU a ČR a k tomu vyložila aplikovaná ustanovení ZPC a judikaturu Nejvyššího správního soudu.
19. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, je smyslem řízení o zajištění cizince *pouze vytvoření podmínek pro to, aby hlavní účel (udělení správního vyhoštění, předání do jiné země či nucené vycestování z území ČR) mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR.*
20. Z rozhodnutí NSS ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, vyplývá, že další podmínkou pro možnost uložení zvláštních opatření za účelem vycestování cizince je např. to, že existuje adresa pobytu cizince, kde je oprávněn se zdržovat, nebo že cizinec disponuje peněženými prostředky, které lze složit jako finanční záruku. Aby mohla být zvláštní opatření uložena, je třeba naplnit kumulativně jak podmínku, že uložení zvláštních opatření neohrozí výkon správního vyhoštění, tak podmínku, že cizinec je vůbec schopen opatření naplnit. Není-li naplněna podmínka první, nemá význam podrobně zkoumat okolnosti významné pro posouzení podmínky druhé. Obdobný závěr je obsažen také v rozsudku NSS ze dne 9. 7. 2016, č. j. 3 Azs 97/2015-22, podle něhož je vždy nezbytné zvážit, zda by uložení mírnějších opatření neohrozilo výkon správního vyhoštění a zda by stěžovatel byl schopen a ochoten jednotlivá omezení vyplývající z použití zvláštních opatření splnit. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 124 odst. 1 ZPC.
21. Žalovaná dospěla k závěru, že pro zajištění žalobce existují zákonné důvody, neboť v jeho případě jednoznačně existovalo vážné nebezpečí útěku (žalobce přicestoval do ČR bez platného víza, v ČR nechtěl setrvat, nechtěl se ani vrátit do Rumunska, chtěl pouze odcestovat do Německa).
22. Žalovaná dále dospěla k závěru, že v případě žalobce absentují podmínky, na jejichž podkladě by mu bylo možno uložit zvláštní opatření za účelem vycestování z území ve smyslu § 123b ZPC. Policie zvláštní n neuloží, pokud jde o cizince, u nějž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu (v případě žalobce do Německa) a dále pak z důvodu nemožnosti zabezpečit si na území ČR ubytování a finanční prostředky k hrazení nákladů potřebných k zajištění základních životních potřeb. Z vyjádření žalobce vyplynulo, že disponuje pouze omezenou finanční hotovostí, a že rovněž nemá možnost pobývat na území ČR ve smyslu § 123b odst. 1 písm. a) ZPC, a to zdržovat se na oznámeném místě pobytu, neboť dle svých slov nemá na území ČR žádné zázemí.
23. Jelikož žalobce odkazoval na judikaturu ESLP ve věci Tarakhel proti Švýcarsku a dále ve věci M. S. S. proti Belgii a Řecku, žalovaná odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, který se k obdobným námitkám již několikrát vyjadřoval. Jednak šlo o jeho rozsudek ze dne 23. 1. 2019, sp. zn. 1 Azs 4/2018, a dále o rozsudek ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017-54. NSS v posledně uvedeném rozhodnutí ke zkoumání stavu azylového

systému jiného členského státu uvedl, že pro takové zjištění je řízení o zajištění z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout do 48 hodin od prvotního omezení na svobodě. V takové situaci nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Žalovaná je povinna zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známy z úřední činnosti či vyplývají z rozhodovací praxe soudů, dále skutečnosti obecně známy a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori vyloučené. Nejvyšší správní soud uvedené doplnil ještě tak, že teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné.

24. Výše uvedené závěry byly potvrzeny rozsudkem rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-9.
25. V posuzovaném případě žalobce v průběhu správního řízení nikdy nesdělil, že by měl jakékoliv výhrady k některým členským státům v otázce jejich azylového systému. Důvodem vycestování žalobce s cílem dostat se do Německa a tam požádat o azyl, byly špatné ekonomické podmínky v zemi původu žalobce. Jelikož žalobce žádné výhrady či obavy nesdělil, žalovaná vycházela z poznatků získaných ze své úřední činnosti, z nichž vyplynulo, že rumunský azylový systém netrpí závažnými systémovými nedostatky, které by předání žalobce vylučovaly.
26. S ohledem na výše uvedené žalovaná soudu navrhla, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

27. Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), ve spojení s § 172 odst. 5 ZPC, neboť účastníci řízení s tímto postupem souhlasili (nařízení jednání nepožadovali) a krajský soud nepovažoval ústní projednání věci za nezbytné.
28. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s.ř.s. přezkoumal krajský soud napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů, včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná**.
29. Ze správního spisu krajský soud nejprve ověřil skutková zjištění. Dne 7. 10. 2019 ve 23:30 hod. provedla hlídka Policie ČR pobytovou kontrolu na nádraží Českých drah v obci Břeclav v mezinárodním vlakovém spoji jedoucím z Budapešti do Berlína. Ve vlaku byly kontrolovány dvě osoby, muži, cizí státní příslušníci, bez cestovního dokladu či jiného dokladu totožnosti. Měli pouze vlakovou jízdenku. Vzhledem k uvedenému byli oba cizinci dne 7. 10. 2019 zajištěni. Jednou z těchto osob byl žalobce, pan H. S., nar. ..., st. příslušnost Afghánistán, což je identita, kterou sám žalobce uvedl policistům. Žalobce nedisponoval žádným dokladem totožnosti a ani oprávněním k pobytu na území ČR. Na základě výsledků porovnání otisků prstů prostřednictvím informačního systému EURODAC bylo následně zjištěno, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v Rumunsku.

30. V rámci řízení o zajištění byl se žalobcem sepsán protokol o podání vysvětlení ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) ZPC, přitom veškeré v něm uvedené skutečnosti byly následně řádně posouzeny ve vztahu k předmětu řízení. Žalobce uvedl, že z Afghánistánu odjel asi před rokem, protože ho otec poslal pryč, neboť mu tam mohlo hrozit nebezpečí ze strany Talibanu. Cestoval různě, pěšky i autobusem, z Afghánistánu do Iránu a Turecka. Odtud lodí do Řecka, dále do Srbska, Rumunska, Maďarska. Cestu absolvoval bez převaděčů. Hranice států vždy překročil pěšky mimo přechod. Měl občanský průkaz Afghánistánu, ten však ztratil v Řecku. Z Rumunska cestoval s kolegou, který byl také zajištěn. V Maďarsku potkali nějakého Afghánce, který jim za jejich eura koupil jízdenky na vlak do Berlína. Cílem cesty žalobce je Německo, chce tam požádat o azyl a žít tam. Má tam nějakého kamaráda, spolu komunikují přes facebook. V Evropě vědomě nikde o azyl nežádal, pouze v Rumunsku mu vzali otisky prstů a někde jej zaevidovali. Zde v táboře setrval asi měsíc, žádný výslech s ním nedělali, tábor byl otevřený, a tak odešel do Maďarska. V Rumunsku mu dali nějakou kartičku, kterou před hranicí vyhodil. Jde o první cestu žalobce do Evropy. Na území ČR ani EU žalobce nemá rodinné vazby, pouta nebo jiné závazky. Žalobce chce pokračovat v cestě do Německa, zpět do Rumunska nechce a na území ČR zůstat také nechce. Žalobce dále uvedl, že vlastní pouze finanční hotovost ve výši 2 500 maďarských forintů.
31. Z výše zjištěných skutečností vyplynulo, že žalobce dne 7. 10. 2019 neoprávněně vstoupil a pobýval na území ČR, a dále i to, že žalobce je veden jako žadatel o přiznání mezinárodní ochrany v Rumunsku. Jsou zde tak dány důvody pro zahájení řízení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013, v jehož průběhu bude zjevně rozhodnuto o předání žalobce do Rumunska. Také spisovým materiálem bylo doloženo, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu v zemi EU, konkrétně v Rumunsku. Tato země je podle posledně citovaného nařízení příslušná k posouzení žádosti žalobce o mezinárodní ochranu a je povinna žadatele přijmout zpět na své území, a to i v případě, kdy řízení o jeho žádosti bylo již ukončeno.
32. Jelikož žalobce vstoupil dne 7. 10. 2019 na území ČR bez platného víza či jiného oprávnění k pobytu na území, porušil povinnost uloženou mu v § 103 písm. n) ZPC (povinnost cizince pobývat na území pouze s platným cestovním dokladem a vízem), čímž se dopustil přestupku dle § 156 odst. 1 písm. f) ZPC.
33. Podle čl. 28 odst. 2 výše citovaného nařízení mohou členské státy zajistit dotyčnou osobou za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.
34. Podle § 129 odst. 1 ZPC platí, že nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření (ve smyslu § 123b a § 123c ZPC), policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem EU přede dnem 13. 1. 2009 nebo přím použitelného právního předpisu EU (viz nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013).

35. Dle § 129 odst. 3 ZPC nelze-li předání cizince uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.
36. Dle § 129 odst. 4 ZPC policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU přím nesousedícího s ČR, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území.
37. Ve shodě s žalovanou krajský soud uvádí, že shora citované právní předpisy a podmínky v nich uvedené pro zajištění žalobce byly naplněny. Žalovaná na základě provedených zjištění dospěla ke správnému závěru, že pro zajištění žalobce existují zákonné důvody, neboť v jeho případě zcela jednoznačně existuje vážné nebezpečí útěku (žalobce přicestoval do ČR bez platného víza či jiného oprávnění, které by jej opravňovalo k pobytu na území ČR, přičemž sám uvedl, že si je vědom toho, že ke vstupu a pobytu bez víza není oprávněn, na území ČR nechce setrvat, avšak chce pokračovat v cestě do Německa, nikoliv do Rumunska). Uvedená zjištění jednoznačně oslabují spolehlivost osoby žalobce, když ten svým jednáním zcela zjevně demonstroval neúctu k právnímu pořádku a k povinnostem mu z toho vyplývajícím.
38. Svým sdělením žalobce dal zcela jasně najevo, že nebude dobrovolně vyčkávat na území ČR do doby, než bude předán do země (v tomto případě do Rumunska), která je dle nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 604/2013 příslušná, nýbrž že by se nekontrolovaně pohyboval mezi jednotlivými členskými státy EU, což nelze akceptovat. Žalobce svým jednáním také prokázal, že nehodlá respektovat právní předpisy upravující vstup a pobyt cizinců na území států EU. Bylo tedy na místě učinit jednoznačný závěr o tom, že v případě žalobce existuje vážné nebezpečí jeho útěku.
39. Podle usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010-150, „*není smyslem řízení o zajištění cizince konečné posouzení otázky, zda má být cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, nýbrž pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR.*“
40. Krajský soud dále ověřil, že se žalovaná také zabývala otázkou, zda by v případě žalobce nepostačovalo uložení zvláštního opatření za účelem vycestování z území ve smyslu § 123b ZPC. Krajský soud přisvědčil závěrům žalované, která po zhodnocení výše citovaného skutkového stavu dospěla k závěru, že v daném případě žalobce nelze uložit zvláštní opatření ve smyslu § 123b odst. 1 ZPC, neboť žalobce neoprávněně vstoupil na území ČR, nemá zde adresu místa pobytu a nemá ani adekvátní finanční prostředky pro složení

finanční záruky, neboť finanční prostředky mu chybí i na zajištění základních životních potřeb, tj. obživy a ubytování. Mezi zvláštní opatření podle § 123b odst. 1 ZPC patří 1. povinnost cizince oznámit policii adresu místa pobytu a zdržovat se tam, 2. složení peněžních prostředků ve volně směnitelné měně ve výši předpokládaných nákladů spojených se správním vyhoštěním, 3. Povinnost cizince osobně se hlásit policii v době stanovené policií nebo 4. Povinnost cizince zdržovat se v místě určeném policií a ve stanovené době být v tomto místě přítomen za účelem provedení pobytové kontroly. Z výše provedeného výčtu možných zvláštních opatření je zjevné, že v případě žalobce nemohlo být žádné z nich realizováno vzhledem ke zjištěným skutkovým okolnostem.

41. Podle § 123b odst. 5 ZPC policie zvláštní opatření za účelem vycestování neuloží, jde-li o cizince, u něž je zjevné, že má v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu. K tomu rajský soud doplňuje, že žalobce se vyjádřil tak, že hodlá pokračovat v cestě do Německa, pročež se lze důvodně domnívat, že hodlá neoprávněně vstoupit na území jiného státu. Za těchto okolností se rovněž zvláštní opatření za účelem vycestování neukládá.
42. Také z rozsudku NSS ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013-34, vyplývá, že *„Aby mohla být zvláštní opatření uložena, je třeba naplnit kumulativně jak podmínku, že jejich uložení neohrozí výkon správního vyhoštění, tak podmínku, že cizinec je vůbec schopen opatření naplnit. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že není naplněna podmínka zde zmíněná jako první, nemělo by význam podrobně zkoumat okolnosti významné pro posouzení podmínky zmíněné jako druhé.“*
43. Obdobný závěr byl obsažen i v rozsudku NSS ze dne 9. 7. 2016, č. j. 3 Azs 97/2015-22, z něhož vyplynulo, že *„je nezbytné zvážit, zda by uložení mírnějších opatření neohrozilo výkon správního vyhoštění, a současně posoudit, zda by stěžovatel byl schopen a ochoten jednotlivá omezení vyplývající z použití zvláštních opatření splnit. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je pak samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 124 odst. 1 ZPC. Ze všech posuzovaných okolností je zřejmé, že v případě stěžovatele žalovaný tato opatření uložit nemohl, neboť stěžovatel nebyl schopen tato opatření splnit.“*
44. V napadeném rozhodnutí žalovaná rovněž uvedla, že k uložení mírnějšího zvláštního opatření nepřistoupila také z důvodu obav ze zmaření realizace následně vydaného rozhodnutí za účelem předání žalobce do státu vázaného přímo použitelným předpisem EU. Žalobce ve svém vyjádření jednoznačně vyloučil, že by se vrátil do Rumunska.
45. Z výše provedeného hodnocení je zřejmé, že žalobci nebylo možno uložit zvláštní opatření za účelem vycestování z území ve smyslu § 123b ZPC, neboť pro to v případě žalobce absentovaly podmínky.
46. Ve smyslu § 123b odst. 4 ZPC žalovaná rovněž přihlížela k dopadům rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce přicestoval na území ČR bez rodinných příslušníků, přitom územím pouze transitoval. Uvedl, že na území ČR ani jinde v EU nemá žádné blízké rodinné vazby, pouta a ani jiné závazky. V ČR byl poprvé. Taktéž lustrací v informačních systémech policie ČR nebyly zjištěny žádné rodinné nebo obdobné

vazby. Žalobce je do předání do jiného státu umístěn v zařízení pro zajištění cizinců. Jeho zajištěním a předáním dle mezinárodní smlouvy do státu, kde je se žalobcem vedeno řízení o azylu, nebude nepřiměřeně zasaženo do jeho rodinného a soukromého života.

47. Vzhledem k uplatněným žalobním námitkám krajský soud ještě ke shora provedenému výkladu doplňuje, že posouzení tzv. alternativ k zajištění cizince bylo učiněno dostatečně a zcela v zákonném rozsahu. Žalované nelze v tomto ohledu nic vytknout. Ve zbytku krajský soud odkazuje na shora provedený výklad ke zvláštním opatřením (§ 123b ZPC).
48. Žalovaná se v rámci řízení o zajištění cizince dostatečně zabývala i otázkou, zda by jeho případné předání do Rumunska neodporovalo čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení, přičemž dospěla k závěru, že nikoliv.
49. Krajský soud mohl přisvědčit žalované v tom, že není známo, že by Ministerstvo vnitra ČR či jiný ústřední orgán státní správy nebo některý z výkonných orgánů EU, vydal závazné rozhodnutí, které by jednoznačně deklarovalo, že Rumunsko nedodrжуje minimální standardy ochrany základních lidských práv. Rovněž není znám ani žádný rozsudek Soudního dvora EU, ESLP či některého českého soudu, z něhož by bylo jednoznačně patrné, že by v Rumunsku docházelo k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů o azyl, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Rovněž Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky aktuálně nepožaduje, aby se členské státy EU zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Rumunska. Nutno také doplnit, že žalovaná vycházela rovněž z výpovědi žalobce ze dne 8. 10. 2019, v níž žalobce neuvedl žádné konkrétní důvody, pro které by se nemohl vrátit zpět do Rumunska, popř. na základě kterých by bylo možné usuzovat, že mu v Rumunsku hrozí nelidské či ponižující zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv EU. Ohledně pobytu v Rumunsku si žalobce na nic nestěžoval. V Rumunsku byl v průběhu azylového řízení ubytován v zařízení s volným režimem, odkud mohl volně odcházet, čehož taky po měsíci využil a zařízení zcela opustil. Přesto se však žalobce nechce do Rumunska v žádném případě vrátit, neboť cílem jeho cesty je Německo, kde chce požádat o azyl.
50. Z výše provedených zjištění nejsou patrné žádné indicie, z nichž by bylo možno usuzovat na jakékoliv problémy žalobce při pobytu v Rumunsku. V této souvislosti je třeba zcela odmítnout žalobní tvrzení o tom, že žalovaná nedostatečně posoudila individuální situaci žalobce, a že se dostatečně žalobce nevyptávala na konkrétní důvody, pro které by se nemohl vrátit do Rumunska. Cíl cesty žalobce byl zcela zřejmý z jeho vyjádření a nebylo třeba žalobci podsouvat žádné spekulace o tom, proč by se nemohl vrátit do Rumunska. V této souvislosti krajský soud musel odmítnout také tvrzení žalobce v tom, že žalovaná porušila § 3 a § 50 odst. 4 správního řádu, neboť nepřihlédla ke všemu, co v řízení vyšlo najevo. Z výše provedeného výkladu je naopak zcela zřejmé, že žalovaná přihlédla ke všemu, co v řízení vyšlo najevo a odůvodnění napadeného rozhodnutí je zcela v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu a je také dostatečné, pokud jde o uvedení úvah, kterými se žalovaná řídila při hodnocení podkladů rozhodnutí (také viz výklad níže).
51. I přesto, že žalobce netvrdil, žádné problémy při jeho pobytu v Rumunsku, žalovaná zjišťovala, zda nejsou zveřejněny informace, které by dokládaly systematické nedostatky

v azylovém řízení v Rumunsku. Pokud šlo o evropskou azylovou databázi Aida, jež mapuje azylové procedury jednotlivých zemí EU a Turecka, tak v ní nebyla uvedena žádná informace o průběhu azylového řízení v Rumunsku. Stejně tak se neobjevila žádná kritická informace o azylovém řízení v Rumunsku, ani v posledním vydání World Report 2017 mezinárodní nevládní organizace Human Right Watch. Žalovaná dále prostudovala Výroční zprávu European Asylum Support Office (EASO) o situaci v oblasti azylu v EU za rok 2015, jakož i jednotlivé měsíční zprávy za leden – prosinec 2017. Žalovaná také zjišťovala informace rumunské nevládní organizace Generatie Tanara Romania, která spolupracuje s UNHCR, jakož i informace na stránkách Komisaře pro lidská práva. V žádném z těchto veřejně dostupných zdrojů nebyla uvedena informace o tom, že byly zjištěny systematické nedostatky rumunského azylového řízení. Z výše uvedeného je zřejmé, že nebyly nalezeny žádné negativní informace o azylovém řízení v Rumunsku, pročť ani nebylo možné takové informace do napadeného rozhodnutí uvádět. Lze s žalobcem souhlasit v tom, že situace žadatelů o mezinárodní ochranu v Rumunsku může být v současné době citlivá, avšak ve sledovaném období zde nebyly zjištěny systematické nedostatky azylového řízení. Pokud žalobce uváděl, že žalovaná pouze citovala název prověřeného zdroje, rok uvedení a webový odkaz, avšak nezmínila obsah prověřované zprávy, krajský soud k tomu uvádí, že žalovaná stručně uvedla, že ve všech prověřovaných zprávách z veřejně dostupných zdrojů nebyla ani jednou uvedena informace, která by svědčila o zjištění systematických nedostatků rumunského azylového řízení. I s ohledem na výklad provedený níže, to krajský soud pokládá za dostatečné. Pokud žalobce namítal, že žalovaná vycházela při svém rozhodování z časově neaktuálních zdrojů, pak k tomu krajský soud uvádí, že sám žalobce v žalobě odkazuje pouze na zdroje s obdobnou časovou datací, přitom však za účelem prokázání pravého opaku. Z uvedeného tak lze současně dovodit, že aktuálnější zprávy o rumunském azylovém systému žalobce ani žalovaná nenalezly, popř. aktuálně tento azylový systém nečiní potíže.

52. Žalovaná svoji argumentaci v napadeném rozhodnutí dále podpořila zjištěními ohledně zájmu cizinců o Rumunsko. Dle databáze EUROSTAT v roce 2015 požádalo v Rumunsku o azyl 1 260 cizinců, což dokládá, že uprchlíci nemají obavy z rumunského azylového řízení, které využívají zhruba ve stejném počtu, jako azylové řízení v ČR. V roce 2015 obdrželo Rumunsko 569 žádostí o převzetí cizince na základě nařízení č. 604/2013, z toho pak bylo Rumunskem převzato 248 osob. To dokládá, že existuje potenciální možnost realizace přemístění do Rumunska. Pokud by žadatelé v Rumunsku byli vystaveni skutečnému riziku nelidského či ponižujícího zacházení, těžko by Komise EU rozhodla, že je tato země povinna na základě kvót přijmout v rámci systému tzv. „relokací“ 3 624 uprchlíků z Itálie a Řecka. K 17. 1. 2017 Rumunsko přijalo v rámci systému relokací již 513 žadatelů z Řecka a 43 žadatelů z Itálie, čímž se zařadilo k nejaktivnějším zemím EU, které byly z rozhodnutí Komise EU povinny převzít část žadatelů o azyl.
53. Nutno také doplnit, že podle informací neziskového výzkumného centra Global Detention Project, které monitoruje dodržování evropských norem v detenčních zařízeních, nejsou žadatelé o azyl v Rumunsku obecně umisťováni do detenčních zařízení, i když zákon tuto možnost na dobu nejvýše 20 dnů umožňuje. Pokud nebude žádost o mezinárodní ochranu posouzena do 20 dnů, musí být cizinec propuštěn na svobodu. Omezení na delší dobu je přípustné pouze z důvodu národní bezpečnosti nebo udržení veřejného pořádku.

54. Žalovaná v posuzované věci vycházela také z Informace Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, ze dne 5. 4. 2018. Uvedený dokument byl součástí správního řízení a popisuje azylový systém v Rumunsku (řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska, dublinský systém a počty žádostí o mezinárodní ochranu).
55. Vzhledem ke všem shora uvedeným skutečnostem žalovaná dospěla k závěru, že předání žalobce je v době trvání zajištění uskutečnitelné, neboť této realizaci nebránila v době rozhodování o zajištění žádná překážka.
56. Jelikož žalovaná našla konkrétní kvantitativní statistické údaje ohledně počtu žadatelů o azylu v Rumunsku, pak je zcela v souladu s právní úpravou uvedla do odůvodnění svého rozhodnutí. Protože kvantitativní statistické údaje co do zjištění systematických nedostatků rumunského azylového řízení nebyly nalezeny, nemohly být ani v napadeném rozhodnutí žalované uvedeny. Pokud žalobce žalované vyčítal, že se snad měla věnovat více kvantitativním statistickým údajům než kvalitativním zprávám o azylovém systému v Rumunsku, pak k tomu krajský soud uvádí, že volba obsahu odůvodnění správního rozhodnutí byla zcela na žalované. Přitom žalovaná náležitě zdůvodnila závěry svého rozhodnutí ve smyslu § 68 odst. 3 správního řádu. Žalovaná při svém rozhodování vyšla ze spolehlivě zjištěného stavu věci a kromě starších zpráv pojednávajících o azylovém systému v Rumunsku, vycházela rovněž z informace Ministerstva vnitra z roku 2018, která byla zprávou nejaktuálnější. Žalobce se v podané žalobě naopak snažil označit zprávy a jejich zdroje, z nichž vyplývaly problémy azylového řízení v Rumunsku. Systematické nedostatky azylového řízení v Rumunsku se žalobci však doložit nepodařilo. Nejaktuálnější informace, kterou žalobce k Rumunsku doložil, byla také informace z roku 2018. Z uvedené zprávy měly podle žalobce vyplynout nestandardní životní podmínky v rumunských uprchlických táborech a špatný stav hygienických zařízení, a to i přesto, že byla nedávno rekonstruována. Z další zprávy z období roku 2016 – 2017, kterou žalobce zmínil v žalobě, vyplynulo, že několik osob po přemístění do detenčního centra Otopeny nahlásilo ústrky a zbití. K uvedenému krajský soud sděluje, že mohlo jít o individuální nesystémový exces a nikoliv o systematické nedostatky azylového řízení v Rumunsku. Ostatně i v jiných zemích EU občas dochází k pochybením či excesům, avšak nelze hovořit o systémových nedostatcích azylového řízení.
57. K námitkám nedostatečného posouzení reálnosti předpokladu pro navrácení či přemístění do příslušného státu EU se již několikrát vyjadřoval Nejvyšší správní soud. Např. v rozsudku ze dne 23. 1. 2019, sp. zn. 1 Azs 4/2018 uvedl, že zkoumáním stavu azylového systému jiného členského státu řízení o zajištění cizince se zabýval NSS v rozsudku ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017-54, v němž uvedl: „V této souvislosti považuje Nejvyšší správní soud za nezbytné připomenout povahu samotného řízení o zajištění, které je z časového hlediska velmi krátké, neboť žalovaná o případném zajištění cizince musí rozhodnout od 48 hodin od prvotního omezení na svobodu. V takové situaci nepochybně nelze po žalované spravedlivě žádat, aby otázku existence systémových nedostatků vyřešila zevrubně a detailně. Podle NSS je žalovaná povinna zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou jí známy z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známy a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori

vyloučené. Teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné.“

58. Deklarace systémových nedostatků ve vztahu k určitému členskému státu může připadat v úvahu pouze tam, kde je z okolností nutně známých jednoznačné, že dotyčný cizinec nemůže být v souladu s cíli Dublinského nařízení zajištěn za účelem předání do tohoto členského státu, protože takové předání by bylo v rozporu s lidsko-právními standardy sdílenými všemi členskými státy EU (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 1 Azs 96/2017-87).
59. Posledně uvedené závěry byly pak potvrzeny rozsudkem rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-9. Rozšířený senát vyslovil, že správní orgán se nemusí vyjádřit k otázce systémových nedostatků ve státě, kam má být cizinec předán, jsou-li současně splněny 3 předpoklady: taková námitka nebyla v řízení před správním orgánem vůbec uplatněna, správní orgán poté, co se touto otázkou zabýval, dospěl k závěru, že k systémovým nedostatkům ve státě předání nedochází, a o neexistenci takových nedostatků nejsou důvodné pochybnosti.
60. Pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu zákonodárce svěřil ministerstvu, nikoliv žalované (§ 8 písm. b) a c) zákona o azylu]. Žalovaná má v rámci řízení o určení příslušnosti podle nařízení Dublin III pomocnou úlohu a jejím úkolem je při splnění zákonem stanovených podmínek, zajistit osobu, která má být předána do příslušného členského státu (§ 129 ZPC). Přestože orgány policie mají pouze pomocnou úlohu a neshromažďují takové podklady jak ministerstvo, žalovaná musí při posuzování naplnění účelu zajištění vycházet z obecně známých skutečností o nedostacích azylového systému dané země, z poznatků ze své úřední činnosti, a také z výpovědí zajištěných cizinců. Ve sporných situacích je pak povinna si podklady potřebné pro posouzení této otázky vyžádat (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29).
61. V nyní souzené věci žalobce při podání vysvětlení dne 17. 9. 2017 nesdělil, že by měl jakékoliv výhrady k azylovému systému některého z členských států EU. Důvodem žalobcova vycestování byly špatné ekonomické podmínky v zemi jeho původu, pročez se chtěl dostat do Německa a tam požádat o azyl. Jelikož žalobce ve správním řízení žádné výhrady nesdělil, vycházela žalovaná především z poznatků ze své úřední činnosti a dále z obecně známých skutečností, přičemž z nich vyplynulo, že rumunský azylový systém netrpí závažnými systémovými nedostatky, které by předání žalobce vylučovaly. Není tedy pravdou, že by to nebylo schopné zajistit adekvátní podmínky žadatelům o azyl (jak tomu bylo v minulých letech např. v případě Řecka). Jelikož žalobce neuváděl žádné námitky proti azylovému systému v Rumunsku a žalovaná rovněž nezjistila žádné informace o tom, že by tam docházelo k systémovým nedostatkům v azylovém řízení, nebyla žalovaná ani povinna dle shora citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu NSS do odůvodnění rozhodnutí výslovně zahrnout úvahu o azylovém systému v Rumunsku. Žalovaná přesto svou úvahu do rozhodnutí uvedla, a to stručně nad rámec své povinnosti. V otázce posouzení reálnosti předpokladu pro navrácení či přemístění žalobce do příslušného státu EU, v tomto případě do Rumunska, žalovaná zcela dostala svým povinností.

V. Závěr a náklady řízení

62. Soud neshledal uplatněné žalobní body důvodnými a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
63. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobce nebyl v řízení úspěšný, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení (výrok II. tohoto rozsudku). Ve věci úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti (ostatně jejich přiznání ani nepožadovala), a proto jí nebyla jejich náhrada přiznána (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 13. listopadu 2019

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
B. Z.